

1. Låt t.ex $\mathbf{w} = \mathbf{u} \times \mathbf{v} = (0, 0, -2)$. Då är vektorerna \mathbf{u} , \mathbf{v} och \mathbf{w} linjärt oberoende. Tre linjärt oberoende vektorer i \mathbf{R}^3 utgör en bas.

Svar: Till exempel $\mathbf{w} = (0, 0, -2)$.

2. Vi har

$$\begin{cases} u = 2x - y \\ v = y - x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = u + v \\ y = u + 2v \end{cases}$$

samt $\text{grad } f = (x + 2y, 2x - 4y) = (f'_x, f'_y)$. Kedjeregeln ger

$$g'_u = f'_x \cdot x'_u + f'_y \cdot y'_u = (x + 2y) \cdot 1 + (2x - 4y) \cdot 1 = 3x - 2y = 3(u + v) - 2(u + 2v) = u - v$$

och

$$g'_v = f'_x \cdot x'_v + f'_y \cdot y'_v = (x + 2y) \cdot 1 + (2x - 4y) \cdot 2 = 5x - 6y = 5(u + v) - 6(u + 2v) = -u - 7v,$$

alltså

$$\text{grad } g = (g'_u, g'_v) = (u - v, -u - 7v).$$

Svar: $(u - v, -u - 7v)$

$$\begin{aligned} 3. f(x, y) &= e^{x-y} + \frac{1}{2y-x} = \{x = 1+h, y = 1+k\} = e^{h-k} + \frac{1}{1+2k-h} = \\ &= \{h-k=s, 2k-h=t\} = e^s + (1+t)^{-1} = 1+s + \frac{1}{2}s^2 + O(s^3) + 1-t + t^2 + O(t^3) = \\ &= 1 + (h-k) + \frac{1}{2}(h-k)^2 + 1 - (2k-h) + (2k-h)^2 + O(s^3) + O(t^3) = \\ &= 2 + 2h - 3k + \frac{3}{2}h^2 - 5hk + \frac{9}{2}k^2 + O(s^3) + O(t^3), \end{aligned}$$

alltså

Svar: $2 + 2h - 3k + \frac{3}{2}h^2 - 5hk + \frac{9}{2}k^2$, där $h = x - 1$ och $k = y - 1$

4. Låt \mathbf{D} vara rektangeln $4 \leq x \leq 9, 0 \leq y \leq 3$. Vi har

$$z = y + \frac{2}{3}(x-2)^{3/2}$$

$$z'_x = \sqrt{x-2}$$

$$z'_y = 1$$

och

$$\text{Arean} = \iint_{\mathbf{D}} \sqrt{1 + z'^2_x + z'^2_y} dx dy = \iint_{\mathbf{D}} \sqrt{x} dx dy = \int_4^9 \sqrt{x} dx \int_0^3 dy = \left[\frac{2x^{3/2}}{3} \right]_4^9 \cdot [y]_0^3$$

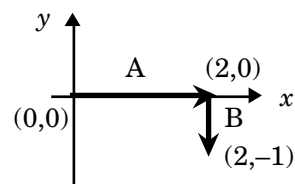
Svar: 38.

5. \mathbf{S} ges av $z = 2 - x - y \Rightarrow \hat{\mathbf{N}} ds = \pm(-z'_x, -z'_y, 1) dx dy = (1, 1, 1) dx dy$. Vid projektionen av \mathbf{S} på xy -planet fås triangeln \mathbf{D} med hörnen i punkterna $(0, 0)$, $(2, 0)$ och $(0, 2)$.

$$\iint_{\mathbf{S}} (z, y, x) \cdot \hat{\mathbf{N}} dS = \iint_{\mathbf{D}} (2-x-y, y, x) \cdot (1, 1, 1) dx dy = \iint_{\mathbf{D}} 2 dx dy = 2 \cdot \text{arean av } \mathbf{D} = 4.$$

Svar: 4.

6. Funktionerna $P(x,y) = x^2 + y$ och $Q(x,y) = y^2 + x$, saknar singulära punkter och $P'_y = 1 = Q'_x$. Detta medför att linjeintegralen är oberoende av integrationsvägen. Med **A** och **B** enligt figuren har vi

$$\int_A x^2 dx = \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^2 = \frac{8}{3},$$

$$\int_B (y^2 + 2) dy = \left[\frac{y^3}{3} + 2y \right]_0^{-1} = -\frac{7}{3},$$

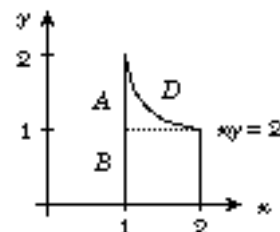
$$\int_{\Gamma} = \int_A + \int_B = \frac{1}{3}.$$

Svar: $\frac{1}{3}$.

7. Med beteckningarna enligt figuren har vi

$$\iint_D = \iint_A + \iint_B.$$

Man får

$$\iint_B \frac{y}{(2+xy)^2} dx dy = \int_0^1 dy \int_1^2 \frac{y}{(2+xy)^2} dx = \int_0^1 \left[\frac{-1}{2+xy} \right]_1^2 dy =$$

$$= \int_0^1 \left(\frac{-1}{2+2y} - \frac{-1}{2+y} \right) dy = \left[-\frac{1}{2} \ln(1+y) + \ln(2+y) \right]_0^1 = \ln 3 - \frac{3}{2} \ln 2.$$

och

$$\iint_A \frac{y}{(2+xy)^2} dx dy = \int_1^2 dy \int_1^{2/y} \frac{y}{(2+xy)^2} dx = \int_1^2 \left[\frac{-1}{2+xy} \right]_1^{2/y} dy =$$

$$= \int_1^2 \left(\frac{-1}{2+2} - \frac{-1}{2+y} \right) dy = \left[\frac{-y}{4} + \ln(2+y) \right]_1^2 = 2 \ln 2 - \ln 3 - \frac{1}{4}.$$

Svar: $\frac{1}{2} \ln 2 - \frac{1}{4}$.

8. **S** ges av $z = \sqrt{1-x^2-y^2}$ där $x^2 + y^2 \leq 1$ (**D**). Vi har

$$z'_x = \frac{-x}{\sqrt{1-x^2-y^2}},$$

$$z'_y = \frac{-y}{\sqrt{1-x^2-y^2}},$$

$$\iint_S (1+x+y)z dS = \iint_D (1+x+y)\sqrt{1-x^2-y^2} \cdot \sqrt{1+z'^2_x + z'^2_y} dx dy =$$

$$= \iint_D (1+x+y) dx dy = \iint_D dx dy + \iint_D (x+y) dx dy = \{ \text{symmetri m a p } x+y=0 \} =$$

$$= \text{arean av } D + 0 = \pi.$$

Svar: π .

9. Sök extremvärden för funktionen $f(x,y) = \frac{x^a}{a} + \frac{y^b}{b}$ under bivillkoret $g(x,y) = xy - 1 = 0$.

Låt $F = f - tg$. Vi har

$$\begin{cases} F'_x = x^{a-1} - ty = 0 \\ F'_y = y^{b-1} - tx = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x^a - txy = 0 \\ y^b - txy = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x^a - t = 0 \\ y^b - t = 0 \end{cases} \Rightarrow \\ x = t^{1/a}, y = t^{1/b} \Rightarrow 1 = xy = t^{1/a} t^{1/b} = t^{1/a + 1/b} = t$$

alltså $t = 1$ och därmed $x = t^{1/a} = 1$, $y = t^{1/b} = 1$.

Systemet $g'_x = g'_y = g = 0 \Leftrightarrow y = x = xy - 1 = 0$ är orimlig.

Den kontinuerliga funktionen $f(x,y)$ växer obegränsat då x och/eller y gör det. Den är positiv då $xy = 1$, $x > 0$, $y > 0$ och har där ett minimum, som måste komma fram med Lagranges multiplikatormetod, som ger att $\min = f(1,1) = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} = 1$. Detta medför att

$$f(x,y) = \frac{x^a}{a} + \frac{y^b}{b} \geq f(1,1) = 1.$$

10. Vi har

$$f(t,s) = \cos(t^2 + s^2)$$

och

$$u(x,y) = \iint_{\mathbf{D}_{xy}} f(t,s) dt ds = \int_0^x dt \int_{t-x+y}^{x+y-t} f(t,s) ds.$$

Man får

$$\begin{aligned} u'_x &= \int_0^x \left(\frac{\partial}{\partial x} \int_{t-x+y}^{x+y-t} f(t,s) ds \right) dt + \int_{x-x+y}^{x+y-x} f(x,s) ds = \\ &= \int_0^x \left(\int_{t-x+y}^{x+y-t} \frac{\partial}{\partial x} f(t,s) ds + f(t, x+y-t) + f(t, t-x+y) \right) dt = \\ &= \int_0^x (f(t, x+y-t) + f(t, t-x+y)) dt \end{aligned}$$

och

$$u''_{xx} = \int_0^x \frac{\partial}{\partial x} (f(t, x+y-t) + f(t, t-x+y)) dt + f(x, x+y-x) + f(x, x-x+y).$$

I punkten $(0,0)$ fås

$$u''_{xx} = \int_0^0 \frac{\partial}{\partial x} (f(t, x+y-t) + f(t, t-x+y)) dt + 2f(0,0) = 2f(0,0) = 2.$$

Svar: 2.